

19

Uitgave van de Heemkundige Kring

Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

Woestijnstraat 9
1755 Gooik

De Gooikse Heemkring werd
opgericht in 1984 en is lid van het
Nationaal Verbond voor Heemkunde.

Voorzitter :
Guy BALLET

Secretariaat:
Bernadette HUGAERTS

Penningmeester:
Wim VAN LAETHEM

Bibliothecaris-Archivaris:
Jean-Paul DE LOECKER

Secretariaat ledenbestand:
Johan VANDER GUCHT

Bestuursleden :
Piet CHRISPEELS
Gaston DEDOBBELEER
Michel DOOMST

Johan JACOBS
Willy JUWET
Marc VANDERLINDEN
Willy VANDERPIJPEN
Jozef VOSSSEN

Secretariaat : Koekoekstraat 41
Lokaal : Gemeentehuis, Oetingen
Bankrelatie : 734-1222502-20
(CERA)
en 422-5211921-76 (K.B.)

De bijdrage 1993 is vastgesteld op 350
frank.

Al de leden krijgen hiervoor o.a. dit
tijdschrift toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor
de inhoud van zijn bijdrage. Nadruk
en/of reproductie is zonder
schriftelijke toestemming van het
bestuur of de auteur verboden.

Verantwoordelijke uitgever :
J.P. DE LOECKER
Lay-out en samenstelling:
Guy BALLET en Joke VAN VEEN

INHOUD

COPIE VAN ENKELE BLZ UIT HET OPRICHTINGSVERDRAG VAN DE E.E.G IN 1957	1
IN EN OM DE KRING Guy Ballet	5
GOOIK VERWERFT OUDE CAM Guy Ballet	10
OVER NE FLOERE WANTJES EN 'N FLOSJ -Dialektstudie over het Gooiks (7)- Frans Peetermans	15
FOTO'S ST-HUBERTUSVIERING 92	18
BIJGELOOF IS VOLKSGELOOF (deel 1) Guy en Steven Ballet	19
AANWINSTEN KRINGARCHIEF Jean-Paul De Loecker	24

WOORD VOORAF

Beste vrienden,

*via deze weg wensen de werkende leden van onze
Heemkundige Kring jullie allen vrolijke feestdagen en een
gelukkig en gezond 1993. Dit achtste werkjaar sluit ook een
historische periode af. Vanaf nu is ons land een stuk groter :
Europa zal vermoedelijk een grote verrijking betekenen voor
haar inwoners.*

*Wij zullen er aan werken dat onze eigenheid en ons 'erf-
goed', de geschiedenis en ons geschiedkundig patrimonium,
bewaard en gekoesterd blijft. Hiervoor hebben we echter mid-
delen nodig, en dit kan enkel door lid te blijven van onze
Kring.*

*Ook zouden we via dit kort briefje een oproep willen doen
naar ieder die op de één of andere wijze wenst mee te werken
aan de redactie van ons tijdschrift : dit kan door zelf een
artikelje met geschiedenis of anekdotes te schrijven, doch
eveneens door het bezorgen van illustraties of door het aan-
brengen van een idee. Ook het bestuur zou graag verruimen...
Laat je iets horen ?*

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent Traité.

ZU URKUND DESSEN haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter diesen Vertrag gesetzt.

IN FEDE DI CHE, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente Trattato.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Verdrag hebben gesteld.

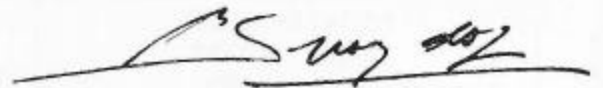
Fait à Rome, le vingt-cinq mars mil neuf cent cinquante-sept.

Geschehen zu Rom am fünfundzwanzigsten März neunzehnhundert-siebenundfünfzig.

Fatto a Roma, il venticinque marzo millenovecentocinquantesette.

Gedaan te Rome, de vijftentwintigste maart negentienhonderd zeven-
envijftig.

D. H. Gouvy
Stenard

Steklein

Simon

W. B. van

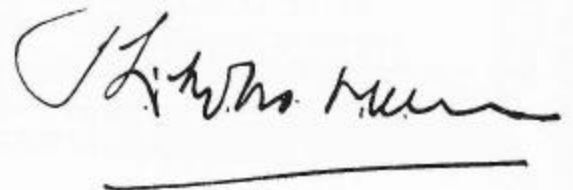
Antonio Syri

Gottardo Venturo

Bern

van

Guy BALLETT

Port

Zeer veel van onze leden zullen verwonderd opgekeken hebben toen ze het vorige nummer van de Heemkundige Kring, soms zelfs zonder omslag, in de bus hebben gevonden...

Anderen waren misschien een tikkeltje geërgerd omdat het tijdschrift binnenkwam, na het aangekondigde optreden van 'Miek en Roel'.

Grond van de wrevel was de Post. Wij hadden ons tijdschrift (op voorhand) aangeboden op de Post te Lennik om zeker te spelen dat de portvoorwaarden niet gewijzigd waren. Je weet nooit. Bij het afgeven van de honderden omslagen (met de mooie voorafgestempelde zegel van zes frank) bleek alles in orde te zijn. En op tijd! Tot de volgende avond alles weer mooi te Gooik stond met een lakoniek briefje dat de omslagen 5 gram te zwaar bleken, en er dus 1,5 fr. diende bijgekleefd te worden. Vanzelfsprekend in voorafgestempelde zegels. (Gelukkig werd er geen strafport gerekend...) Dat de Post geen voorafgestempelde zegels van anderhalve frank heeft, konden we al vermoeden, zodat we eens zoveel zegeltjes zouden moeten kleven. We besloten dan maar om alles wat in Gooik besteld moest worden zelf te doen. Onze vier deelgemeenten werden die nacht aangedaan door Jean-Paul, Johan, Guy en Gwen. Bedankt jongens. De brieven voor buiten Gooik werden dan enkele dagen later door de Post besteld. In goede handen bij de Post.

De zendingen wegen 130 g.

Het port = 7,50 fr. (van 126 tot en met 175 g).

Er moet dus nog 1,50 fr. bijgefrankeerd worden (voorafgestempelde zegels).

De Postontvanger A
W. HAES

Post

Bij het zelf bedelen van de tijdschriften in onze fusiegemeente slaagden we er niet in om een twintigtal leden 'te vinden'. Nu ja, het was nacht en niet iedereen heeft zijn huisnummer correct aangeduid, of zijn/haar naam op de brievenbus... Ook deze brieven hebben we daarna gewoon op de bus gedaan. Ze kwamen binnen de 48 uur bij hun bestemmingen aan. Gezond en wel. In goede handen bij de Post.

Miek en Roel

Deze muziekkavond, een organisatie van toneelclub Cactusbloem en onze Kring, werd een groot succes. De bezoekers kregen waar voor hun geld.

De steun die de Kring aan de organisatie kon geven was, ook wel een beetje buiten onze wil, wat aan de magere kant. Vandaar hier een OPROEP voor muziekliefhebbers-leden om volgend jaar in september een hand te komen toesteken. Het wordt zeker de moeite!

Astrologie

Begin november ging er in ons lokaal een lezing door over de verschillende aspecten van de Astrologie.

Voor een redelijk beperkt, maar zeer geïnteresseerd publiek, vertelde docent Toon Geussens het wat-hoe-waarom. Ook het geïnformatiseerd verwerken van geboortehoroscopen was (en volumineus en) indrukwekkend.

Rode Kruis

Diezelfde namiddag trouwde Heidi Delrue, dochter van Pat en Rita-van-'t Pleintje, leden van onze Kring.

We mochten de bruid haar geboortehoroscoop en de uitleg (toch 60 bladzijden) overhandigen. Door toeval had op dat ogenblik naast ons lokaal ook een bloedinzameling plaats door het A.Z. van Jette.

Bruid en bruidegom en hun respektievelijke ouders besloten, als eersten, om hier aan mee te doen. In trouwkledij. Een mooie promotie voor bloedgeven !!!

Boekenbeurs

In Landen had de eerste heemkundige boeken- en tijdschriftenbeurs van Brabant plaats. Daar de 'werkende bestuursleden' allen verhinderd waren, werd onze Kring (met al haar uitgaven), hier vertegenwoordigd door de secretaris van Wambeek/Ternat, de heer Eddy Gezel. Via deze weg "hartelijk dank".

Haag aan Woestijnkapel

Reeds vier jaar bestaat de intentie om de beplanting rond de Woestijnkapel, tesamen met de originele inplanting van de hagen, te restaureren rond de Kapel van het Heilig Kruis. Reeds twee jaar bestaat er, vanuit de Kring, een voorstel. Tijdens een gesprek met de schepen van Openbare Werken bleek dat de gemeente slechts wacht op een plannetje waarop staat wat waar dient geplant te worden. Tijdens een plaatsbezoek in september van zowel een inspekteur van het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, een verantwoordelijke van het Groenplan en een vertegenwoordiger van onze milieuraad werd het vroegere voorstel, met wat andere aksenten ivm. de hoogstam-fruitbomen, praktisch overgenomen en officieus goed bevonden.

Nu, wij schrijven momenteel eind november, wacht de Schepen nog steeds op 'het plan'. Bestuur van Monumenten en Landschappen wacht op voorstel van de gemeente. Het secretariaat van de gemeente wacht op het plannetje (de schaal heeft zelfs geen belang) om dit naar het Bestuur te kunnen verzenden. Het - beschermd - landschap rond de kapel wacht op de planters. Deze wachten op de Schepen...

Drie-Koningenbal

daar zie....!

15 september 1992

Waarde Heer,

Betreft: Gooik = parel.

Bij een doortocht, zag ik de nieuwe plaat, maar een beetje verder de kapel (in welke toestand) dicht bij het station van Leerbeek. Persoonlijk zie ik alles liever netjes zonder plaat, als het tegenovergesteld.

Ja, die kapel kan men met weinig onkosten herstellen, hetzij de buurt, de parochie, de gemeente of de heemkring, indien de eigenaar zelf de kosten niet kan dekken. In alle geval, is het nu een vloek! Een parel moet toch mooi, langs alle facetten, zijn.

Gooik is een zeer mooi, rustig dorp om er te wandelen, maar natuur en gebouwen moeten elkaar aanvullen met innige groeten,

N.B. Galmaarden geeft een opknapbeurt aan een of twee kapellen per jaar!

Patrimonium

Dat onze gemeente door zich 'Parel van het Pajottenland' te noemen, ook wel eens een tikje op de vingers mocht verwachten wist eenieder. Om een bewoner van Berchem-Kester te citeren: 'Je moet niet stoefen met prestaties van anderen, als je er zelf niets of weinig aan toevoegt...'

Zo mochten wij op onze redactie een, zeer positief ingestelde, brief ontvangen vanuit het 'zuiden' van het Pajottenland.

Jean Arno, lid van onze kring, overtuigd streekgids, 'geestelijke beheerder' van de kerk van Sint-Pieters-Kapelle en haar kruisweg van Constantin Meunier, brak terecht - een lans voor een beter behoud, beschermen, van ons kleiner patrimonium. Vooral het kapelletje aan het station van Leerbeek stak zijn ogen uit. Weerom terecht.

De heer Arno heeft (gelukkig voor hem) de rest van de ommegangskapelletjes en grotere kapellen in onze fusiegemeente niet in ogenschouw genomen...

Wij, als heemkundige kring, beseffen zeer goed dat op dit vlak sedert zowat twintig jaar niets gebeurt. Dat de gemeente hier NIETS uitspookt is te verklaren. Deze kleine gebedsoorden zijn nu eenmaal meestal, in een of andere vorm, privé-eigendom. Dat hier een sensibiliserings'campagne' nodig is, is meer dan waarschijnlijk echt nodig, om deze vormen van volksdevotie, al dan niet 'pitoresk', te vrijwaren van wat later misschien een modegril zou kunnen blijken. Gooik zou, ook op dit vlak, een echte parel van patrimoniumschut kunnen zijn...

Zaal Familia

Is een beroemd oord waar vooral musici en toneelliefhebbers al menig uurtje gesleten hebben. In de publikatie "Goe Vollek!" vonden

we weer eens een muzikaal geïnspireerde partituur... Blijkbaar wordt het hoog tijd dat we aanvangen met een verzameling 'muziek' die betrekking heeft tot onze gemeente !

ZAAL FAMILIA **KIM DELCOOR**

Musca

Ook Gooik heeft er, als 't goed uitkomt, de mond van vol. Bij een informeel bezoek aan het stadje Vermand, in het Noord-Franse Picardie werden enkele Gooikenaars meer dan hartelijk verwelkomd bij een, écht, toevallig bezoek. Dit stadje heeft slechts vijftienhonderd inwoners (véél minder dan Gooik). Wel heeft het een bijzonder Gallo-Romeins Museum, en nog (zo eventjes) vier andere musea die een beeld geven van hun (en, sorry, ook onze) streek. Eén van de nieuwere verzamelingen die men op dit ogenblik in deze Oppidum-stad opbouwt, is rond uniformen. In de loop van dit jaar - 1993 - zou onze Kring een werkbezoek willen plannen bij deze zeer dynamische mensen. Graag zouden we op dat moment een soort "verbroedering"

willen bewerkstelligen tussen Gooik en het Picardie-gebied.

Geschiedkundig hebben wij tussen drie- en tweeduizend jaar geleden identiek hetzelfde beleefd.

Een première hebben wij zeker gemist : Bastogne heeft als 'museummatig' een eerste verzustering/verbroedering met dit knappe Franse centrum bewerkstelligd. Aan ons om het van Vlaamse kant misschien ook te bewijzen. Kijken wij eens op "zolder", op kantoor, thuis(?), of er een vorm van uniform aanwezig is? Het zou, in een geest van 'Europa', knap zijn mocht een Gooikse delegatie, in Picardie, op bezoek komen en plots hun ("ons") bestand grondig vergroten. Schenkers van uniformen kunnen, sorry moeten, meekomen...

Ondervoorzitter-nationaal
Jozef Remans, Jan Gerits -
directeur-generaal en
provinciaal voorzitter
François van Bellingen
tijdens de uitreiking van het
Joachim Beuckelaer-
eremerk te Alden-Biesen op
20 september 11.

Jozef Remans

De laatste wijze waarop het ontvallen van een vriend moet vernomen worden is zeker via de krant. Toch was het zover. Via Het Nieuwsblad vernamen wij het ontvallen van 'Jef', voor velen in Gooik bekend, voor het bestuur en de mensen die wat dichter Heemkunde in Vlaanderen volgen, een meer dan bekende en geliefde figuur. Jozef Remans kende Gooik en de enkele malen dat hij hier in de afgelopen jaren vertoefde, was hij een echte public-relations-man voor alles wat hier in Groot-Vlaanderen leeft en zicht heeft op de eigenheid van gemeente en streek.

Artikel uit het Nieuwsblad

Burgemeester Remans van Zutendaal overleden

ZUTENDAAL — In de nacht van donderdag op vrijdag is plotseling burgemeester Remans van Zutendaal overleden. Hij was 59 jaar en al 27 jaar burgemeester in Zutendaal.

Jozef Remans werd geboren als derde in een groot landbouwersgezin van negen kinderen in Sledderlo (Genk). Na zijn middelbare studies aan de Latijn-Grieks-afdeling van het St.-Jan Berchmanskollege trok hij naar Leuven en werd er licentiaat wiskunde. Sindsdien gaf hij les aan hetzelfde kollege in Genk.

In 1961 huwde Jozef Remans met Hubertine Gorissen en hij kwam in Zutendaal wonen. Bij de gemeenteraadsver-

Jozef Remans overleed op 59-jarige leeftijd, na 27 jaar burgemeesterschap.

(Foto RLZ)

kiezingen van 1964 behaalde Remans een pak voorkeurstemmen. Enkele maanden na zijn politiek debuut zetelde hij als burgemeester.

Hij gaat de geschiedenis in als de burgemeester die het aanschijn van Zutendaal be-

paalde. Onder zijn bewind kreeg Zutendaal het huidige uitzicht en dank zij hem heeft de gemeente een positieve uitstraling buiten de grenzen.

Op het vlak van cultuur droeg Remans meer dan één steentje bij. Steeds ijverde de burgemeester voor een degelijke heemschut.

Zelf zei hij het jammer te vinden als de geschiedenis van het Zutendaalse volk verloren ging.

Remans leverde via genealogische opzoekingen en publicaties een belangrijke bijdrage niet alleen tot het behoud van een stuk Zutendaalse geschiedenis, maar ook van zijn geboortedorp. Zo was hij medeauteur van de lijvige „Genker Wordenlijst”.

Remans was ook provincieraadslid van 1977 tot 1987, voorzitter van Streekontwikkeling Midden-Limburg, stichtersbestuurslid van het Davidsfonds, bestuurslid van het St.-Hubertuskomitee, voorzitter van het Kollege van Kommissarissen van Pligas en de Limburghal, medestichter van de Heemkring Zutendaal, voorzitter van Heemkundig Verbond Gouw Limburg en provinciaal- en gemeentelijk afgevaardigde bij intercommunales.

De plechtige uitvaart van burgemeester Remans heeft plaats op donderdag 12 november.

Voor de middag is er gelegenheid tot een laatste groet in het gemeentehuis.

(RLZ)